

продукції та випуску продуктів харчування, у зв'язку з політичним становищем в країні;

– незначна кількість інноваційно-активних високотехнологічних виробництв;

– структурні зміни природного потенціалу та умов життя внаслідок регіональних кліматичних змін [1, с. 104].

Проведений аналіз дозволив визначити такі пріоритетні напрямки розвитку Одеської області:

– розбудова сучасної індустрії;

– розвиток високопродуктивного аграрного виробництва;

– розбудова та модернізація транспортної інфраструктури;

– якісний розвиток туристично-рекреаційної сфери;

Література:

1. Державна програма соціально-економічного розвитку України на 2013-2015 роки.

2. Крайник О. П. Актуальні проблеми розвитку регіону/ галузі: [навч. посіб.] / О. П. Крайник, І.О. Дробот. – Х.: Вид-во ХарРІНДУ «Магістр», 2013. – 144с.

Захарченко Н.В.

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Вознюк Ю.О.

студентка 4 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

НБУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ

Сучасні реалії функціонування банківської системи на регіональному рівні, зумовлюють необхідність обґрунтування ролі НБУ в цьому процесі. Тобто з розвитком регіональних банківських систем необхідно передбачити централізованість контролю регіоналізації регуляторних впливів і діяльності НБУ у ньому.

Серед вітчизняних та зарубіжних вчених, котрі займалися вивченням даної проблеми слід відзначити: Бачалова А. , Васюренка О., Вовчак О. , Гейця В. , Вознюка М., Копилук О., Портера М. та ін.

Метою роботи є: розглянути вплив НБУ на функціонування регіональних особливостей банківської системи країни.

НБУ являється центральним державним органом управління, який забезпечує і проводить грошово-кредитну політику країни.

Головною функцією НБУ є забезпечення стабільності національної

грошової одиниці – гривні. На виконання даної функції НБУ сприяє: дотриманню стабільності банківської системи, а також цінової стабільності у межах своїх повноважень. Тобто розвиток регіональних банківських систем повинен здійснюватися на основі сталості фінансових макротенденцій, але не спричиняючи тим самим додатковий деструктив у грошово-кредитній сфері[1].

Однак крім своєї основної функції Національний банк України виконує ряд інших функцій, розуміння яких є дуже важливими для обґрунтування його участі у регулюванні розвитку регіональних банківських систем.

Виділимо такі функції і їх значимість для розвитку регіональних банківських систем:

1. Організаційно-представницькі – визначають організаційні основи банківської діяльності, інформаційного її забезпечення з можливістю моніторингу та надання прав на здійснення конкретних операцій.

2. Фінансово-регулятивні – забезпечують грошово-кредитними ресурсами функціонування, визначають порядок і форми платіжних операцій комерційної основи.

3. Валютні – визначають порядок і форми валютних операцій регламентацією рівня доступності на зовнішні ринки.

4. Інформаційно-контрольні – формують інформаційне поле банківської діяльності та контролюють дану діяльність.

5. Ресурсні – забезпечують інфраструктурні функціональності систем, формування механізму міжрегіонального перерозподілу кадрового забезпечення.

6. Прогностичні – прогнозує макротенденції з можливістю визначення регіональної специфіки [2].

Отже, функціональність НБУ стосовно можливостей розвитку регіональних банківських систем є доволі розгорнутою. Але для більш обґрунтованості їх значимості важливо охарактеризувати також організаційні аспекти регуляторного впливу.

Структура НБУ будується за принципом централізації та вертикального підпорядкування. Безпосередньо в його підпорядкуванні є перший заступник і троє інших заступників. НБУ складається з чисельних підрозділів, що важливо розуміти для визначення профільного впливу, щодо регіональних банківських систем і налагодження прямих вертикальних зв'язків з профільними підрозділами територіальних управлінь НБУ.

Територіальні управління НБУ визначально впливають на регіональні особливості функціонування банківської системи країни. Їх створення, реорганізація та ліквідація здійснюється за рішенням правління НБУ.

Територіальні управління здійснюють вплив на:

1. Готівковий обіг – передбачає вплив на готівкову масу акумульовану через банківську систему.

2. Валютне регулювання і валютний контроль – пов'язаний з проведенням операцій з валютними цінностями та контролі подання банками звітності і дотримання вимог ліцензій та дозволів.

3. Вплив на організацію міжбанківських розрахунків – передбачає

забезпечення всіх розрахункових операцій.

4. Грошово-кредитне регулювання – передбачає контроль за дотриманням вимог НБУ та моніторинг ліквідності комерційних банків.

5. Банківський нагляд – передбачає розгляд документів комерційних банків, підготовку висновків НБУ, аналіз звітності та контроль за діяльністю банківських установ[3].

У межах своїх повноважень територіальні управління можуть цілком забезпечувати розвиток регіональної банківської системи, щоправда за політичної волі профільних державних структур загальнодержавного рівня.

Вплив територіальних правлінь НБУ на функціонування регіональної банківської системи проявляється найбільш суттєво через банківський нагляд. Вони наділені повноваженнями реєстрації філій, представництв комерційних банків. Також вони подають рекомендації до НБУ щодо створення комерційних банків, погодження кандидатур їх вищого управління та здійснюють контроль за санацією комерційних банків, які зазнали банкрутства. Тобто, всі функції НБУ є прозорими, спрямованими на ефективне управління банківською сферою як в країні загалом, так і в регіонах зокрема[4].

Отже, після дослідження даної теми можна сказати, що НБУ далеко неефективно виконує свої задекларовані функції, в тому числі на регіональному рівні. Тобто необхідна розробка ефективнішого механізму реалізації НБУ своїх функцій, передусім тих, які стосуються контролю за банківською системою.

Література:

1. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

2. Вовчак О. Д. Перспективи розвитку банківської системи України в контексті сучасної парадигми людського розвитку та гуманізації економіки/ Вовчак О. Д., Павлишин О. П., Хмелярчук М. І. // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір [зб.наук.пр.] / НАН України. Ін-т регіональних досліджень; редкол.: В. С. Кравців (відп. ред.). – Львів, 2012. – С. 198 – 207

3. Копилук О.І. Територіальні аспекти формування і розвитку банківської системи України/О.І. Копилук, А.В. Колодійчук, С.Б. Соловій // Сталий розвиток економіки: Всеукр.наук.-вироб.журнал. – 2012. - № 4 (14). – С.23

4. Копилук О.І. Цільові орієнтири регіональної політики розвитку банківської системи та інструментарій забезпечення її розвитку / О.І. Копилук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Економіка". – Ужгород, 2014. – Вип. 1 (42). – С. 120-126.